

atmosfer ej fördunkla hans himmel, urskiljer man tydligt hans kontinenter och haf. De förra äro röda, såsom den med ockra blandade sanden i våra öknar, och det är de som förläna planeten det honom egenomliga rödaktiga utseendet. Vissa teoretici, och ibland dem förnämligast Lambert, ha härledd denna färg från vegetationen på Mars, hvilken, i stället för att vara grön som på jorden, skulle vara röd. Förklaringen kan vara god, ty det är obestridligt att den organiska kemien på Mars är olik vår. För att förvissa sig om detta faktum, borde man undersöka om denna röda färgton bleknar under vintern på Mars, ifrån tiden för bladens fallande till dess de åter slå ut (så framt nämligen några blad fällas). Årstiderna äro nära nog desamma som på jorden, hvilket visas af axelns lutning mot banans plan.

Storleken af denna lutning har man funnit genom att undersöka hans rotationsrörelse; men här är ej fråga blott om en teoretisk deduktion, ty andra observationer rörande klotets utseende under de olika årstiderna ha visat, att förhållandena på hans yta äro sådana de måste vara, då planeten befinner sig i en sådan astronomisk ställning.

Denna lutning, som för jorden nu uppgår till $23^{\circ} 27'$, är för Mars $28^{\circ} 42'$. Skilnaden är icke stor och utöfvar ej någon annan verkan, än att något minska de tempererade zonernas bredd och att på deras bekostnad öka de kalla zonerna. Men då denna ekliptikans lutning på hvarje planet orsakar skiljaktigheten i årstider, klimater och dagarnas längd på de olika latituderna, ser man att Mars, med hänsyn till dessa viktiga förhållanden, befinner sig ungefär i samma ställning som jorden.

På jorden hafva vi tvänne särskilda hemisferer, öfver hvilka solen turvis utgjuter sina häfvor. Från vår- till höstdagjemningen är vår nordliga hemisfer den gynnade; under andra hälften af året den södra. Men denna vexling, med hvilken alla jordelivets före-